

ENKELE WEETJES

Ik weet dat de wereld niet vol vreemdelingen is. De wereld is vol met andere mensen die verwachten aangesproken te worden. Echte vriendschap is als goede gezondheid. Je beseft de waarde ervan eigenlijk pas als het verloren gaat.

Geen verlangen is zo groot als het verlangen naar gezelschap. Een kleine goede daad die duizenden keren wordt herhaald, heeft de grootste waarde. Elk menselijk contact is zo speciaal en zo kostbaar dat je het vast zou moeten houden.

SINT-MEDARDUS, heilige man, spaar ons van regen als het kan. Zes weken koud en nat, dat deugd voor land noch stad. Laat de wolken maar verdwijnen en het zonnetje weer schijnen. Maak het weertje zoet en fijn, we zullen u erkentelijk zijn.

PROFICIAT ! LEEF LANG EN SCHOON !

JARIG : Cappelle Lieve, Galloo Thérèse, Herman Maria, Olivier Annays, Tanghe Joseph, Vansteenkiste Thérèse, Dobbels Mireille, Herman Paul
HUWELIJKSVERJAARDAG : Demunck Hendrik en Vantighem Jenny

Ook aan alle mensen die in het vergeethoekje zitten en.....let op het suikergehalte, want 't is vaak "Suikerfeest", ook bij ons !

Een boekje van Vl@s Wevelgem V.U. Paul Leman, Kortrijkstraat,136
8560 Wevelgem

JUNI 2024 43ste JAARGANG

Beste Leden, Beste Vrienden en Vriendinnen, trouwe leden van Vl@s,

Op **DONDERDAG 27 JUNI**, onze vierde **DONDERDAG**, zijn we er weer in het **jeugdhuis Ten Goudberge**. Een programma dat past bij de tijd en toch even teruggrijpt naar lang geleden.

Niemand minder dan **Greet Verschatse**, conservator van de Kortrijkse musea, komt ons aan de hand van woord en beeld onderhouden over één van de punten, **DE GULDENSPORENSLAG** in vogelvlucht.

Zij is historica, is sterk met Texture verbonden en schreef o.a. een schitterend boek over de kopie van "Het Laatste Avondmaal" in Tongerlo. Een unieke gelegenheid om het dichtbij gelegen Kortrijk eens onder de loupe te nemen, samen met onze kennis over de

diverse plaatsen van het toenmalige Kortrijk.

Begin : 14.30 u. Iedereen uiteraard welkom. Nadien praten we er eens over bij een stevige koffietafel en koekeboterhammen bij de vleet.

Gelijk een olievlek breidde de kleine stad Kortrijk zich uit tot aan het Waalse gewest. De diverse eeuwen bleven lange tijd plakken rond een kleine binnenstad, maar sedert de grote fusie - zo'n 50 jaar terug - werden tal van plattelandsgemeenten bij de grote broer gevoegd. Het landelijk karakter werd vaak omgezet in een residentiegemeente voor tal van omliggende wijken. Kortrijk werd mede aan de hand van vroegere plannen uitgebouwd tot een heuse stad waar heel wat moderniteit in steekt. Gedaan met het beroep op de nabijgelegen landbouwer-burgemeester die 's avonds van zijn veld terugkeert en nog enkele papieren van de burens ten huize kan tekenen, gedaan met oom-secretaris die enkele formaliteiten tussen pot en pint in orde maakt....in een deelgemeente, die toen onafhankelijk was. Je behoort tot een grote stad en je gaat mee met de digitale molen. Willens nillens. Welvaart en welzijn bewegen misschien....

KORTRIJK

Soms wordt een vergelijking gemaakt met Brugge, dat lange tijd een doodse stilte kende na een toppunt in de toenmalige handelswereld. Bruges, la morte....Brugge kende dan toch iemand die echt de voorgevels redde en een middeleeuwse stad toverde na een eerder belabberde periode. Brugge kende echter niet de vernielingen, de bombardementen, de plundertochten van Kortrijk. Trouwens onze hele streek wordt wel even gespaard van het onweer, maar ze werd al te vaak geteisterd door allerlei legerbendes...dan toch vooral komende uit het zuiden.

De Fransen hebben vaak de kans gehad om hun gebied uit te breiden maar de nederlaag van Napoleon bracht natuurlijk een nieuwe wending die uiteindelijk leidde tot de huidige toestand.

ONZE VIERDE DONDERDAG 27 JUNI 2024

Normalerweise houden wij onze bijeenkomst op de **vierde DONDERDAG**. Wij herhalen dit vaak en we hopen dan ook dat eenieder zijn kalender goed bijhoudt. Het moet mogelijk zijn die ene dag vrij te houden en een mooi programma te verkiezen. Senioren kunnen zich wel eens vergissen en ook andere verenigingen dwalen wel eens wanneer er meerdere donderdagen in een maand opduiken. Tracht dan ook een stevig datumbelied uit te bouwen en op de juiste wijze notitie te nemen. Het houdt de geest scherp enals we dan nog weten waar ons notitieboekje of onze kalender te vinden zijn, dan wordt alles goed. Alles wordt goed als het geborgen wordt bij wie of wat men liefheeft.

STEUNENDE LEDEN

We hebben die en er zijn ook trouwe leden die wij jammer genoeg niet zoveel meer kunnen zien. Mensen in het woonzorgcentrum of in een of andere residentie. Mensen die moeilijk hun appartement kunnen verlaten.

Weet dat we jullie steeds welkom heten en dat de zon steeds met jullie mee mag komen. Misschien is het dan toch eens mogelijk stappen te ondernemen, een bereidwillige taxichauffeur op de kop te tikken om de deur alhier open te gooien en aan de praat te raken met bekende figuren van bij ons. Dank aan eenieder die ons een beetje helpt met raad en daad en dat is echt nodig !

11 JULI 1302 Feest van de VLAAMSE GEMEENSCHAP

Zou men het nog kennen in Blokken van Ben Crabbé ? Zouden sommige jongeren het nog weten dat Napoleon er dan niet bij was ?

De feestdag wordt elk jaar gevierd, maar wie kent de historische achtergrond van deze datum nog ?

De voordracht van **Greet Verschatse**, historica, brengt ons terug naar de Volle Middeleeuwen en maakt een korte reconstructie van het wereldbeeld van toen.

We belichten de rol van de graaf van Vlaanderen, komende uit de Franse contreien, en de koning van Frankrijk die vooral sedert 1214 (de slag van Bouvines) gevaarlijk de macht van de leenmannen wou inperken. Wie waren deze mensen ? Welke drijfveren hadden ze en welke ambities ? De strijd zelf op het slagveld in Kortrijk (feitelijk buiten de stadskern) wordt strategisch uitgelegd. Het evenwicht tussen aanvallen en verdedigen was cruciaal, evenals de staat van het slagveld. Achter de stadswal, aansluitend bij het begijnhof, lagen twee grote vijvers die pas in latere tijden met aarde een opvulling kregen. Ook de ligging ten opzichte van de stad en het kasteel rond de O.-L.-Vrouwkerk speelden mee. Dit alles wordt geïllustreerd aan de hand van middeleeuwse miniaturen en voorwerpen. Greet Verschatse is historica en werkte mee aan het museum Kortrijk 1302.

OORLOG : EEN RAMP : KORTRIJKSE ELLENDE

Onze streek werd herhaaldelijk het slachtoffer van oorlogsgeweld. 1214 : Slag van Bouvines even over de grens als men naar Doornik toegaat. Een keerpunt voor de Franse koning ! Het begin van veel ellende in de graafschappen. Nu nog zichtbaar in een merkwaardige dorpskerk waar 1214 en 1914 zichtbaar en toeristisch worden tentoongesteld in mooie glasramen. (bezijden Rijsel) Lodewijk, zoon van de Franse koning Philippe Auguste onderneemt vanuit Rijsel een raid op Kortrijk. De stad wordt verwoest ! Het is één en al ellende onder Geuzen, Malcontenten en Franse benden her en der. De laatste Wereldoorlogen brachten uiteraard enorme schade toe.

Maar die uit het oosten lieten de stad, het spoorwegknooppunt en de streek ook niet met rust. Al te vaak werd het puin geruimd en kwamen nieuwe, niet aangepaste bouwsels op de plaats terecht.

Verkeerde inschatting

zeggen velen. Denk aan de Grand Bazar die op de Grote Markt verscheen. Denk aan tal van monumenten uit het verleden die geen genade kenden. Was dat een langetermijnvisie ?

KORTRIJK en de toerist

Let op : Kortrijk blijft een interessante stad om te bezoeken.

Dit individueel of in groepsverband. De binnenstad kan nog te voet -dus op zijn apostelpaarden- bezocht worden : het prachtig interieur van het stadhuis, de O.-L.-Vrouwkerk met Gravenkapel, St.-Maartens, de kapel van het Hospitaal, de fel geteisterde Grote Markt, het heel mooie Begijnhof met kapel en grote zaal enz.... Met wagen of bus wordt het een stuk moeilijker voor senioren.

Een dagreis met uitkijk naar de plattelandsgemeenten – deelgemeenten – zit er zeker in. En wat betreft eetgelegenheden en consumptiekansen, speelt de stad zeker de eerste viool. Dit voor jong en oud. Het blijft DE stad voor diegenen die in de

onmiddellijke nabijheid eens een kijkje willen nemen in het ruime aanbod op velerlei gebieden.

EEN EIGENHEID ?

Willen wij de loftrumpet bovenhalen, dan moeten wij toch enkele tegenheden naar voren brengen. Of niet ? Sommige mensen met naam zeiden o.a. : “Kortrijk is een stad van commerce” .

“Politici, handelaars en projectontwikkelaars hebben veel te veel de vrije hand gehad in de stedenbouw”. “Winst maken speelt hier een belangrijke rol”. “Kortrijk en kent noch en acht zijn eigen schatten niet genoeg”

(G.G.). *“De specifieke mentaliteit van de streek is gericht op het lucrum of het maken van winst. In Kortrijk verdient men geld en geeft men het royaal uit”*. (M.V.). *“Kortrijk wordt door twee wereldoorlogen verminkt maar in plaats van te restaureren wat er te restaureren valt, zet die vermindering na 1945 lange tijd door”*. *“De snelle heropbouw van de stad betekent vooral zoveel mogelijk slopen”*.

Maar....feitelijk is Kortrijk een stad van tegenstellingen, waar moderniteit de kop opsteekt, maar waar historische zin en overtuiging vaak matig “waren”. Er zat méér in het Kortrijks verleden.

DE OUDE STAD KORTRIJK

Er zijn zeker nog herkenningpunten te vinden in de feitelijke binnenstad Het oppidum, een versterkte plaats, is omstreeks 1200 niet groot en wordt ten noorden begrensd door de Leie, neerwaarts de huidige Leiestraat. Ten zuiden en ten oosten door een arm van de Klakkaardsbeek en ten westen door een gracht. Van de zuidelijke Broeltoren (Speietoren) tot aan de Lange-Brugpoort is de stad beschermd door de buitenste verdedigingsmuur van het grafelijk kasteel en bijhorend domein. Daarop sluit de stadsmuur aan, die verder loopt achter de Sint-Maartenskerk tot de Steenpoort halfweg de Lange Steenstraat. Dan buigt hij af over de Sint-Jansstraat en Sint-Janslaan, volgt hij de huidige spoorweg - een verschijnsel van de 19 de eeuw - tot aan de Doornikpoort (nu tunnel) en gaat hij via de Doornikselaan naar de Waterpoort. Verder volgt hij het tracé van de Oude Vestingstraat en dwarst hij de Rijselstraat (Rijselfoort). De stadsgracht loopt tenslotte tussen de Kasteelstraat en het huidige Rooseveltplein in

de Leie. Deze kernomwalling blijft ongewijzigd tot circa 1338. Denk aan de robuuste O.-L.-Vrouwkerk over een bepaalde periode uitgebouwd in het grafelijk domein. De begijnen krijgen wellicht in de tweede helft van de 13 de eeuw een stuk grond van het kasteeldomein aan de rand van de toenmalige stad. Het hospitaal ligt buiten de Leiepoort. Het is echt de binnenstad, waarbij het huidige station buiten het terrein zou liggen. Overbeke wordt pas in 1453 een stadswijk. Overleie was dat al in 1453. Al bij al is Kortrijk omstreeks 1302 een kleine stad. Er is sprake van een stadswal en enkele straten met plaatsrichting.

De Groeningebeek - met restanten in het domein van het WZC Korenbloem (oude kliniek Lauwers) - ligt wat veraf naast de mooie neogotische Sint-Janskerk. Ver van de Grote Markt....

DE GULDENSPORENSLAG 1302

(versie van Lodewijk Van Velthem, een Brabantse pastoor). Hij is enigzins een partijganger die Hendrik Conscience gedeeltelijk inspireerde. Toch heeft hij zin voor objectiviteit. Deze strijders bleven in de Lange Meere. Een andere schaar had nog post gevat bij het leprozenhuis en zij kon niet ontsnappen. Van de derde aan de berg gelegen (Pottelberg), bleef er ook een grote hoop lijken over. Willem van Mosschere, die boven op de berg woonde, wilde 's graven kinderen getrouwheid zweren ; belofte noch bede hielpen hem. Hij had wat hij verdiende, het hoofd werd hem van het lichaam geslagen. Daar bleven er velen liggen, verslagen op de wegen, in de grachten en op de velden. Tot Doornik vluchtten zij om hun leven te behouden.

FRANSE VERSIE

In de Chronique Artésienne gaat het wellicht om iemand die deel uitmaakte van het Franse leger. Misschien wel een ridder. Deze grachten buiten Kortrijk hadden zij tot steun gemaakt en op verschillende plaatsen met koorden overspannen en bedekt met gras en horden, zodat onze lieden benadeeld waren en hen niet konden bestrijden indien zij in die grachten en die “maispas” niet gingen. En velen doodden elkander, want zij vielen in de grachten en verdronken daarin en versmachtten er elkander.